



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Α΄ Λυκείου

Θεματική ενότητα:

Τα φύλα στη λογοτεχνία

Τίτλος:

«Η εξέλιξη του θεσμού της οικογένειας υπό το πρίσμα της λογοτεχνίας»

Συγγραφή: ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΖΑΧΑΡΑΤΟΥ

Εφαρμογή: ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΒΕΝΟΥΤΣΟΥ



ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α.ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Η εξέλιξη του θεσμού της οικογένειας υπό το πρίσμα της λογοτεχνίας.

Εφαρμογή σεναρίου

Μαριάννα Βενούτσου

Δημιουργία σεναρίου

Ευφροσύνη Ζαχαράτου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Τάξη

Α΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

2^ο Γενικό Λύκειο Αχαρνών

Χρονολογία

Από 22-11- 2012 έως και 05-12-2012.

Διδακτική/θεματική ενότητα

Τα φύλα στη λογοτεχνία

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

12 ώρες

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος: αίθουσα διδασκαλίας, αίθουσα προβολών, εργαστήριο πληροφορικής.

ΙΙ. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο τάξης.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την εφαρμογή του παρόντος σεναρίου οι μαθητές ήταν ήδη εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Η εξοικείωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι το παρόν σενάριο ήταν το δεύτερο κατά σειρά που εφαρμόστηκε στη συγκεκριμένη τάξη. Είχε προηγηθεί ένα άλλο σενάριο, για την εφαρμογή του οποίου οι μαθητές είχαν χωριστεί σε ομάδες και εργάστηκαν σε κάποιες δραστηριότητες ομαδοσυνεργατικά. Όλοι οι μαθητές γνώριζαν τη λειτουργία και χρήση του προγράμματος επεξεργασίας κειμένου του Η/Υ (Word), του λογισμικού δημιουργίας παρουσιάσεων (PowerPoint) και του φυλλομετρητή (Internet), όπως προέκυψε από σχετικό ερωτηματολόγιο κατά την εφαρμογή του προηγούμενου σεναρίου. Επιπλέον, έγινε εκ νέου επίδειξη στους μαθητές της διαδικασίας ανάρτησης των εργασιών τους στο ηλεκτρονικό περιβάλλον του ιστολογίου, ενώ χρησιμοποιήθηκαν και έξι Η/Υ του εργαστηρίου πληροφορικής, ένας ανά ομάδα. Τέλος, χρησιμοποιήθηκε και ο βιντεοπροβολέας του σχολείου.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ευφροσύνη Ζαχαράτου, Η εξέλιξη του θεσμού της οικογένειας υπό το πρίσμα της λογοτεχνίας, Νεοελληνική Λογοτεχνία Α΄ Λυκείου, 2012.

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο αντλεί ορισμένες ιδέες από την παρουσίαση για την ενότητα «Τα φύλα στη λογοτεχνία της Α΄ Λυκείου» της κυρίας Δεμερτζή, σχολικής συμβούλου, στο πλαίσιο της ημερίδας σχολικών συμβούλων Γ΄ Αθήνας (Αιγάλεω 2012), με τίτλο «Λογοτεχνία Α΄ και Β΄ Λυκείου: Προτάσεις προσέγγισης».

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο διδασκαλίας αφορά στην πρώτη διδακτική ενότητα του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α΄ Λυκείου με τίτλο «Τα φύλα στη λογοτεχνία». Οι μαθητές κλήθηκαν να εξετάσουν ένα υποθέμα της συγκεκριμένης ενότητας, αυτό



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



του θεσμού της οικογένειας και της εξέλιξής του, αξιοποιώντας πότε τα πλεονεκτήματα της μετωπικής και πότε της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας, εργαζόμενοι ατομικά ή ομαδικά. Στη Β΄ Φάση οι μαθητές, εργαζόμενοι σε ομάδες, μελέτησαν λογοτεχνικά κείμενα διαφορετικών περιόδων της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και διερεύνησαν την αποτύπωση του θεσμού της οικογένειας καθώς και την εξέλιξή του. Παράλληλα, εξέτασαν τον τρόπο με τον οποίο προβάλλονται τα θέματα αυτά μέσα από τη λογοτεχνία και είχαν τη δυνατότητα να συσχετίσουν και να συγκρίνουν τα δεδομένα της έρευνάς τους με τη σύγχρονη εποχή και κοινωνία.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το σενάριο είχε ως βασικό θεματικό άξονα τη διερεύνηση της εικόνας του θεσμού της οικογένειας σε ένα σώμα διαφορετικών λογοτεχνικών κειμένων και περιόδων στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας «Τα φύλα στη λογοτεχνία». Οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να ανιχνεύσουν τους ρόλους των φύλων, όπως διαμορφώνονται στην οικογένεια (λ.χ. οι σχέσεις πατέρα-κόρης, μητέρας-κόρης, αδελφού-αδελφής κλπ.), τις διάφορες μορφές οικογένειας (πατριαρχική, πυρηνική, μονογονεϊκή, κ.ά.), τα θέματα του γάμου, της προίκας και του έρωτα, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται τα θέματα αυτά στη λογοτεχνία. Παράλληλα, οι μαθητές εξέτασαν και συνέκριναν τα ζητήματα αυτά και σε άλλες μορφές τέχνης με τη χρήση Νέων Τεχνολογιών. Τέλος, οι μαθητές, μέσα από την ανάγνωση και εξέταση των κειμένων που τους δόθηκαν, μπόρεσαν να αντιληφθούν και το γεγονός της διαχρονικότητας της οικογένειας ως θεσμού αλλά και την εξέλιξή του.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να μελετήσουν την εξέλιξη και τις μορφές του θεσμού της οικογένειας,



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



- να εξετάσουν τους ρόλους των φύλων και θέματα όπως ο έρωτας, ο γάμος και η προίκα,
- να διερευνήσουν τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις σχετικά με τα προαναφερθέντα θέματα και να τα συσχετίσουν με το ιστορικό και κοινωνικό τους πλαίσιο,
- να προβληματιστούν και να επεξεργαστούν τις ιδέες και στάσεις ζωής που αντανακλώνται από τα λογοτεχνικά κείμενα με κριτικό τρόπο και να τα συγκρίνουν με τη σύγχρονη κοινωνία και εποχή, αφού πρόκειται για οικεία θέματα,
- να συνειδητοποιήσουν τη σπουδαιότητα και τη διαχρονικότητα του θεσμού της οικογένειας.

Γνώσεις για τη γλώσσα/λογοτεχνία

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να μελετήσουν και να εξοικειωθούν με διαφορετικά λογοτεχνικά είδη: δημοτικά τραγούδια, θεατρικά κείμενα, μυθιστορήματα, διηγήματα,
- να έρθουν σε επαφή με βασικά στοιχεία της αφηγηματολογίας που αφορούν στον τύπο του αφηγητή, στον χρόνο και τον τόπο της αφήγησης και να αντιληφθούν τη λειτουργία τους,
- να μπορούν να εντοπίζουν και να σχολιάζουν τη λειτουργία των εκφραστικών μέσων,
- να διαπιστώσουν τις διαφορές ως προς το επικοινωνιακό πλαίσιο και το ύφος διαφορετικών λογοτεχνικών ειδών.

Γραμματισμοί

Με τη διδασκαλία του σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να δημιουργούν πολυτροπικά κείμενα στο πλαίσιο της κατανόησης και της ερμηνείας των λογοτεχνικών κειμένων,



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



- να ασκηθούν στην παραγωγή διαφορετικών λογοτεχνικών κειμενικών ειδών σε ανάλογο επικοινωνιακό πλαίσιο,
- να διαμορφώσουν μία ολοκληρωμένη εικόνα για την εξέλιξη του θεσμού της οικογένειας μέσα από τα λογοτεχνικά κείμενα και να κατανοήσουν πώς η λογοτεχνία αναπαράγει ή ανατρέπει στερεότυπα σχετικά με τα φύλα.,
- να συνδέσουν τις γνώσεις για τον κόσμο με τις γνώσεις τους για τη λογοτεχνία στο πλαίσιο των ΤΠΕ, καθώς ασκήθηκαν σε απλές εφαρμογές του Η/Υ και στο ηλεκτρονικό περιβάλλον του ιστολογίου, στο οποίο γινόταν η ανάρτηση των εργασιών και επιδιωκόταν η ανατροφοδότηση.

Διδακτικές πρακτικές

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου στις τρεις φάσεις αξιοποιήθηκε ο συνδυασμός της ομαδοσυνεργατικής και της μετωπικής διδασκαλίας. Οι μαθητές εισήχθησαν στο θέμα της ενότητας, ακολούθως διαμορφώθηκαν ομάδες στις οποίες οι μαθητές συνεργάστηκαν, ασκήθηκαν σε διάφορες δραστηριότητες και παρουσίασαν τις εργασίες τους στην ολομέλεια. Καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου παρακολουθούσα την πορεία της εργασίας, έχοντας ρόλο συμβουλευτικό και καθοδηγητικό, επέλυα τυχόν απορίες και ενθάρρυνα τις ομάδες, από τις οποίες ζητήθηκε να επικοινωνούν μεταξύ τους και στον ηλεκτρονικό χώρο που είχε διαμορφωθεί για τις ανάγκες του μαθήματος της Λογοτεχνίας. Το σενάριο ολοκληρώθηκε με τις εργασίες της Γ' φάσης.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή για την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος αποτέλεσε το γεγονός ότι ο θεσμός της οικογένειας αποτελεί ένα θέμα οικείο, καθημερινό, για το οποίο οι μαθητές εξέφρασαν ενδιαφέρον. Πρόκειται, εξάλλου, για μία θεματική ενότητα, η οποία συμπεριλαμβάνεται και στο μάθημα της Έκθεσης-Έκφρασης στην Α' Λυκείου (Οικογένεια – Εφηβεία – Χάσμα Γενεών) και προκαλεί δημιουργικές συζητήσεις



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

μεταξύ των μαθητών. Εκτός αυτού, με την επιλογή αυτή δόθηκε η δυνατότητα μέσα από τον μικρόκοσμο της οικογένειας (και μέσα από τις σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ των μελών της) να αντιληφθούν οι μαθητές τους ρόλους που σχετίζονται με τα φύλα, αλλά και θέματα, όπως ο έρωτας, ο γάμος και η προίκα, τα οποία σχετίζονται και με το ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο παρουσιάζονται. Κατά αυτόν τον τρόπο, μέσα από καθημερινά βιώματα, οι μαθητές μπόρεσαν να παρατηρήσουν και να σχολιάσουν πώς αποτυπώνονται εξελικτικά αυτά τα θέματα μέσα από διαφορετικά λογοτεχνικά κείμενα αλλά και άλλες τέχνες.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το θέμα του συγκεκριμένου σεναρίου για τον θεσμό της οικογένειας σχετίζεται άμεσα με το [Νέο Πρόγραμμα Σπουδών](#) (Ν.Π.Σ.) για το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α΄ Λυκείου, καθώς εξετάζει ένα υποθέμα της πρώτης θεματικής ενότητας «Τα φύλα στη λογοτεχνία».

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στη χρήση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Η εξοικείωση των μαθητών με τα ανοικτά περιβάλλοντα μάθησης, η απόκτηση ικανοτήτων ως προς την επιλογή, χρήση και αξιολόγηση πληροφοριών από το διαδίκτυο, η ικανότητα παραγωγής γραπτού λόγου με τη χρήση του επεξεργαστή κειμένου ή του λογισμικού παρουσίασης (Word, PowerPoint), η εξοικείωση με την αξιοποίηση των πολυμέσων (π.χ βίντεο) –για την αισθητική απόλαυση των λογοτεχνικών κειμένων αλλά και την ερμηνευτική προσέγγισή τους– ήταν μερικά από τα οφέλη που αποκόμισαν οι μαθητές από τη δημιουργική αξιοποίηση των ΤΠΕ.

Επιπλέον, το ηλεκτρονικό περιβάλλον του ιστολογίου, λειτουργώντας ως εικονικός χώρος συνάντησης, συνεργασίας, ανταλλαγής απόψεων και ανατροφοδότησης, προσέδωσε στο σενάριο πρόσθετη διδακτική αξία.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΑ Β΄ Γυμνασίου:

Μαργαρίτα Λυμπεράκη, [«Οι Κυριακές στη θάλασσα»](#) (σ. 52-55).

ΚΝΑ Α΄ Λυκείου:

Αγνώστου, [«Έρωτος Αποτελέσματα»](#) (σ. 168-170).

[«Του νεκρού αδελφού»](#), παραλογή (σ. 24-27).

[«Η αρπαγή της γυναίκας του Διγενή»](#), ακριτικό τραγούδι, (σ. 31-33).

ΚΝΑ Β΄ Λυκείου:

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, [«Η φόνισσα»](#), (σ. 43-52).

Γρηγόριος Ξενόπουλος, [«Στέλλα Βιολάντη»](#) (σ. 103-107).

Νεοελληνική Λογοτεχνία Θεωρητικής Κατεύθυνσης Γ΄ Λυκείου

Γεώργιος Βιζυηνός [«Το αμάρτημα της μητρός μου»](#) (σ. 125-126, 148-149).

Κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

Λιλίκα Νάκου, *Η κυρία Ντορεμί*, σ.11-13, 48-49, 51-52, 137-139. Αθήνα: Δωρικός, 1997.

Υποστηρικτικό υλικό

Μη λογοτεχνικά κείμενα

[Η αντίληψη της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας](#), Enet Blog, 19-03-2010. *Βίντεο*

[«Η γυναίκα μέσα από την τέχνη»](#) [πηγή:<http://exastal.blogspot.gr/2007/05/500-video.html>].



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση (Πριν την Ανάγνωση)

1^η ώρα. (αίθουσα προβολών)

Στόχος αυτής της φάσης ήταν, αφενός, η ενημέρωση των μαθητών για το θέμα του σεναρίου, που αποτελεί και υποθέμα της πρώτης θεματικής ενότητας του μαθήματος της Λογοτεχνίας της Α' Λυκείου, και αφετέρου, η πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών.

Πριν την έναρξη της συγκεκριμένης φάσης οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες, ώστε να δημιουργηθεί κλίμα συνεργασίας και οικειότητας μεταξύ τους. Αναφορικά με τη διαμόρφωση των ομάδων πρέπει να επισημανθούν τα ακόλουθα: οι ομάδες είχαν ήδη διαμορφωθεί από τις αρχές του σχολικού έτους, στο πλαίσιο της εφαρμογής ενός προηγούμενου σεναρίου. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των παιδιών της τάξης ήταν είκοσι έξι και επομένως δημιουργήθηκαν έξι ομάδες, εκ των οποίων οι τέσσερις ήταν τετραμελείς και οι δύο πενταμελείς. Κάθε μαθητής ως μέλος της ομάδας ανέλαβε έναν ρόλο, όπως και στην εφαρμογή του προηγούμενου σεναρίου: άλλος ήταν ο γραμματέας που κρατούσε το ημερολόγιο της ομάδας, κάποιος άλλος ο συντονιστής, ενώ η ίδια η ομάδα πρότεινε σε αυτούς που είχαν εξοικείωση με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές να γίνουν οι δακτυλογράφοι, οι οποίοι ανέλαβαν να δακτυλογραφούν τα κείμενα των ομάδων στον επεξεργαστή κειμένου.

Αυτήν τη διδακτική ώρα της Α' φάσης οι μαθητές μετέβησαν στην αίθουσα προβολών του σχολείου. Ως αφορμή προκειμένου να εισαχθούν στο θέμα του συγκεκριμένου σεναρίου, τους ετέθησαν τα ερωτήματα: *ποιος είναι ο ρόλος της οικογένειας; Γνωρίζετε ποιες μορφές οικογένειας υπάρχουν;* Ακολούθησε πεντάλεπτη συζήτηση στην τάξη, στην οποία όλοι σχεδόν οι μαθητές συμμετείχαν, δείχνοντας ζωνρό ενδιαφέρον. Πολλοί από αυτούς μάλιστα αναφέρθηκαν και σε προσωπικά βιώματα, σχολιάζοντας τον τύπο της δικής τους οικογένειας και τονίζοντας τον ρόλο όλων των μελών της (5 λεπτά περίπου).



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα προβλήθηκε ένα αρχείο παρουσίασης, στο οποίο υπήρχαν φωτογραφίες, εικόνες και πληροφορίες σχετικές με τη θεματική ενότητα. Οι εικόνες που προβλήθηκαν αντλήθηκαν από το προτεινόμενο υλικό του συνταγμένου σεναρίου. Μετά την προβολή ζητήθηκε από τους μαθητές να σχολιάσουν την παρουσίαση εκφράζοντας τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους (συνολικά 10 λεπτά).

Τα επόμενα δέκα λεπτά αναγνώστηκε και σχολιάστηκε στην τάξη άρθρο με τίτλο «Η αντίληψη της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας». Το συγκεκριμένο άρθρο το είχα συντομεύσει κρατώντας τα πιο σημαντικά και ενδιαφέροντα σημεία του, καθώς είχε μεγάλη έκταση και έκρινα πως αν διαβαζόταν ολόκληρο ίσως να κούραζε τους μαθητές. Ζητήθηκε από τους μαθητές να γράψουν μία μικρή παράγραφο ως ατομική εργασία, στην οποία να σχολιάζουν το άρθρο, όσον αφορά στις διαφορές των δύο φύλων που το ίδιο επεσήμαινε, αλλά και να εντοπίζουν τυχόν διαφορές ανάμεσα στον δημοσιογραφικό λόγο και στον λόγο της λογοτεχνίας αναφορικά με το πώς παρουσιάζουν τον ρόλο των φύλων. Οι περισσότεροι μαθητές ανταποκρίθηκαν και μάλιστα σχολίασαν πως ο συγκεκριμένος δημοσιογραφικός λόγος στηρίζεται και σε έρευνες, παραπέμπει σε βιβλιογραφία και ενισχύει έτσι την επιστημονικότητά του, ενώ δεν χρησιμοποιεί τόσο την ποιητική λειτουργία της γλώσσας και τα σχήματα λόγου, όπως η λογοτεχνία. Επεσήμαναν, ακόμη, πως στο άρθρο χρησιμοποιείται ειδικό λεξιλόγιο. Ωστόσο, υπήρξαν και μαθητές που δεν κατανόησαν τι ακριβώς έπρεπε να κάνουν και ζήτησαν τη βοήθειά μου. Μετά, όμως, από τις διευκρινίσεις που τους έδωσα, μπόρεσαν και απάντησαν σε αυτήν την ατομική δραστηριότητα.

Ακολούθησε για δύο-τρία λεπτά προβολή του βίντεο «[Η γυναίκα μέσα από την τέχνη](#)». Το βίντεο άρεσε στα παιδιά και μάλιστα μία μαθήτριά τόνισε ότι της έκανε εντύπωση πώς η τέχνη έχει αποτυπώσει τη γυναίκα από το παρελθόν έως και σήμερα. Ζητήθηκε και από τους άλλους μαθητές να εκφράσουν τη γνώμη τους και τα συναισθήματά τους και ακολούθησε συζήτηση δύο λεπτών.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Στο τέλος της ώρας (συνολικά 15 περίπου λεπτά) ζητήθηκε από τους μαθητές να εργαστούν ομαδοσυνεργατικά. Τους μοιράστηκε ένα φύλλο εργασίας, το οποίο περιελάμβανε δύο σχήματα. Στη δραστηριότητα αυτή ουσιαστικά έπρεπε να ανακαλέσουν γνώσεις που απέκτησαν στην αρχή της διδακτικής ώρας, μέσω των διαφανειών που τους προβλήθηκαν και αφορούσαν στα είδη της οικογένειας, ενώ ταυτόχρονα, χρειάστηκε να αξιοποιήσουν και την κριτική τους σκέψη προκειμένου να καταγράψουν λέξεις ή φράσεις, οι οποίες να περιγράφουν τα στερεότυπα που σχετίζονται με τα φύλα. Οι μαθητές συνεργάστηκαν για οκτώ περίπου λεπτά και τα τελευταία έξι-επτά λεπτά παρουσίασαν εν συντομία ό,τι είχαν γράψει με αφορμή το δεύτερο σχήμα του φύλλου εργασίας που τους δόθηκε.

Με την ομαδική αυτή δραστηριότητα, την οποία παρέδωσαν σε χειρόγραφη μορφή, ολοκληρώθηκε η Α΄ φάση του σεναρίου. Καθώς, στο συγκεκριμένο τμήμα είχε προηγηθεί η εφαρμογή ενός άλλου σεναρίου για την ίδια ενότητα –«Τα φύλλα στη λογοτεχνία»– του οποίου η Α΄ φάση είχε διαρκέσει δύο διδακτικές ώρες, έκρινα πως μία διδακτική ώρα ήταν αρκετή για να εισαχθούν οι μαθητές στη θεματική του παρόντος σεναρίου, γεγονός που επιβεβαιώθηκε στην πράξη.

Κατά την Α΄ Φάση οι μαθητές αξιολογήθηκαν με βάση τις εργασίες που κατέθεσαν, την προφορική συμμετοχή και τον βαθμό συνεργασίας τους με τα υπόλοιπα μέλη.

B΄ Φάση (Κατά την Ανάγνωση)

Στη Β΄ φάση οι μαθητές, ατομικά και ομαδικά, εργάστηκαν τόσο στη σχολική τάξη όσο και στο εργαστήριο πληροφορικής. Τα φύλλα εργασίας που τους δόθηκαν ακολούθησαν μία κλιμάκωση αναφορικά με το είδος των δραστηριοτήτων. Έτσι, η πρώτη ατομική εργασία περιελάμβανε ερωτήσεις που αφορούσαν στους εκφραστικούς ή αφηγηματικούς τρόπους, στα λογοτεχνικά ρεύματα, στη γλώσσα ή στο ύφος του κειμένου, ενώ η δεύτερη εργασία επικεντρώθηκε στο πώς προβάλλεται, στο κάθε υπό μελέτη λογοτεχνικό κείμενο, ο θεσμός της οικογένειας. Τέλος, η



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



τελευταία δραστηριότητα είχε πιο δημιουργικό χαρακτήρα, με αξιοποίηση πολλές φορές και της τέχνης, σύμφωνα και με το Ν.Π.Σ.

2^η ώρα (σχολική τάξη)

Την 1^η διδακτική ώρα της Β΄ φάσης δόθηκαν στους μαθητές προς ανάγνωση ορισμένα λογοτεχνικά κείμενα¹. Για τα λογοτεχνικά κείμενα που βρίσκονται στα σχολικά εγχειρίδια της Γ΄ Γυμνασίου και της Β΄ Λυκείου μοιράστηκαν στους μαθητές φωτοαντίγραφα, ενώ για τα κείμενα που ανθολογούνται στο εγχειρίδιο της Α΄ Λυκείου, τα παιδιά άνοιγαν το βιβλίο τους στη σελίδα του βιβλίου που τους υποδεικνυόταν κάθε φορά. Η ανάγνωση των δύο πρώτων από τα προτεινόμενα κείμενα έγινε από εμένα. Οι μαθητές, κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, συμπλήρωναν κάποια δελτία ανάγνωσης που τους είχαν μοιραστεί πριν την έναρξή της, ώστε να κωδικοποιήσουν τα κομβικά σημεία των κειμένων και να ελεγχθεί ο βαθμός της αναγνωστικής ανταπόκρισής τους. Πρέπει εδώ να σημειωθεί πως σε σχέση με το δελτίο ανάγνωσης του συνταγμένου σεναρίου προστέθηκε άλλη μία πληροφορία που έπρεπε οι μαθητές να καταγράψουν, καθώς άκουγαν την ανάγνωση του κειμένου. Έτσι, εκτός από τον τίτλο, τον συγγραφέα και την περίοδο στην οποία γράφτηκε κάθε έργο, οι μαθητές έπρεπε στο δελτίο ανάγνωσης να σημειώσουν και το είδος της οικογένειας που νομίζουν ότι προβάλλεται σε κάθε κείμενο.

Έτσι, το «δελτίο ανάγνωσης» που τους δόθηκε είχε την παρακάτω μορφή:

| | |
|--|--|
| ΔΕΛΤΙΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ | |
| ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ | |
| ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ | |
| ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΙΔΟΣ | |
| ΥΠΟΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ | |

¹ Βλ. παραπάνω στο πεδίο «Κείμενα», σ. 9.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

| | |
|---|--|
| ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ | |
| ΤΟΠΟΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ | |
| ΧΡΟΝΟΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ | |
| ΓΛΩΣΣΑ | |
| ΥΦΟΣ | |
| ΕΙΔΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ | |

Ζητήθηκε από τους μαθητές να ολοκληρώσουν την ανάγνωση των υπολοίπων κειμένων βήμα-βήμα στο σπίτι, κάτι που ελάχιστοι μαθητές έκαναν, όπως ακριβώς και στο προηγούμενο σενάριο που εφαρμόστηκε στο συγκεκριμένο τμήμα. Για αυτόν τον λόγο, σε κάθε συνάντησή μας πριν από την έναρξη της ενασχόλησης των μαθητών με τα φύλλα εργασίας στις επόμενες διδακτικές ώρες, κάποιος από τους μαθητές, που είχε διαβάσει τα λογοτεχνικά κείμενα, αναλάμβανε να ενημερώσει για την υπόθεσή τους την υπόλοιπη τάξη, κάνοντας μία σύντομη περίληψη του έργου, έτσι ώστε όλοι οι μαθητές να γνωρίσουν το περιεχόμενο των κειμένων των υπόλοιπων ομάδων.

Πρέπει εδώ να σημειωθεί πως σε σχέση με το συνταγμένο σενάριο υπήρξε μία μικρή αλλαγή αναφορικά με την επιλογή των κειμένων, προκειμένου να μην υπάρξει ταύτιση με τα κείμενα που επιλέχθηκαν σε προηγούμενο σενάριο που εφαρμόστηκε στο ίδιο τμήμα. Συγκεκριμένα, αντί του *Ερωτόκριτου* του Βιτσέντζου Κορνάρου, επιλέχθηκε το «Έρωτος αποτελέσματα» αγνώστου συγγραφέα, ενώ από τη *Φόνισσα* του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη δόθηκε προς μελέτη στα παιδιά το κεφάλαιο «ΙΗ΄». Επίσης, παρόλο που το κείμενο *Η κυρία Ντορεμί* δεν συμπεριλαμβάνεται στα σχολικά εγχειρίδια λογοτεχνίας, δεν υπήρξε πρόβλημα στην αναζήτησή του, καθώς ήταν ένα από τα κείμενα που υπήρχαν στο ανθολόγιο κειμένων του συνταγμένου σεναρίου πάνω στο οποίο στηρίζεται το παρόν εφαρμοσμένο σενάριο.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Μετά την ανάγνωση των δύο πρώτων κειμένων στην τάξη και τη συμπλήρωση του «δελτίου ανάγνωσης», τα τελευταία δύο-τρία λεπτά αυτής της πρώτης ώρας αναλώθηκαν σε ολιγόλεπτη συζήτηση για τις εντυπώσεις των μαθητών από τη μέχρι εκείνη τη στιγμή ανάγνωση. Με αυτόν τον τρόπο αξιολογήθηκε ο βαθμός κατανόησης των έως τότε αναγνωσθέντων κειμένων. Η ανάγνωση και μελέτη των παράλληλων κειμένων ζητήθηκε να γίνει σταδιακά, βήμα-βήμα, καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου κατ' οίκον.

3^η ώρα (σχολική τάξη)

Η 2^η ώρα της Β' φάσης επί της ουσίας ξεκίνησε με δύο-τρία λεπτά συζήτηση για την πορεία της ανάγνωσης των κειμένων, αλλά και για τις εντυπώσεις που τους δημιουργήθηκαν από τα κείμενα που διάβασαν αναφορικά με τον θεσμό της οικογένειας ή οτιδήποτε άλλο τους έκανε εντύπωση από τα κείμενα που τους δόθηκαν. Οι μαθητές μπορούσαν να συμβουλευονται και τα αναγνωστικά δελτία, τα οποία περιέκλειαν τα κυριότερα σημεία των έργων που τους δόθηκαν προς ανάγνωση. Παράλληλα, αξιολογήθηκε και η κατανόηση των λογοτεχνικών κειμένων που αναγνώστηκαν από τους μαθητές. Σε αυτό το σημείο, έγινε αντιληπτό πως ελάχιστοι μαθητές είχαν διαβάσει τα κείμενα που τους είχαν υποδειχθεί κατά την προηγούμενη διδακτική ώρα.

Στη συνέχεια, υποδείχθηκαν τα κείμενα με τα οποία εργάστηκε κάθε ομάδα, καθώς και τα φύλλα εργασίας. Συγκεκριμένα, η 1^η ομάδα ασχολήθηκε με την παραλογή «Του νεκρού αδελφού», η 2^η με το κείμενο «Έρωτος αποτελέσματα», η 3^η με απόσπασμα από το τελευταίο κεφάλαιο της *Φόνισσας* του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, η 4^η με απόσπασμα από τη *Στέλλα Βιολάντη*, η 5^η με ένα σύντομο απόσπασμα του έργου της Μαργαρίτας Λυμπεράκη *Τα ψάθινα καπέλα* και τέλος, η 6^η ομάδα με την *Κυρία Ντορεμί*.

Οι μαθητές, χωρισμένοι σε ομάδες και έχοντας μπροστά τους το κείμενο με το οποίο επιλέχθηκε η ομάδα τους να εργαστεί, ξεκίνησαν να εργάζονται. Τη δεύτερη αυτή διδακτική ώρα της Β' φάσης, οι μαθητές απάντησαν στην πρώτη



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

δραστηριότητα, η οποία τους δόθηκε ως ατομική εργασία και η οποία ζητούσε από τους μαθητές να σχολιάσουν τη γλώσσα των κειμένων, τη στιχουργική, τον αφηγηματικό χρόνο, τα λογοτεχνικά ρεύματα. Η πρώτη αυτή εργασία ήταν έτσι διαμορφωμένη που δεν χρειάστηκε η μετάβαση στο εργαστήριο πληροφορικής. Επιπλέον, επειδή είχε προηγηθεί ένα άλλο σενάριο για την ίδια θεματική ενότητα, οι μαθητές γνώριζαν βασικούς όρους της λογοτεχνίας, όπως τις έννοιες «παραλογή», «ηθογραφία», «ρεαλισμός». Όποιοι τους είχαν λησμονήσει ζήτησαν τη βοήθεια μου. Η ατομική αυτή εργασία, με την οποία μπόρεσε να ελεγχθεί ο βαθμός ανταπόκρισης του κάθε μαθητή, παραδόθηκε σε χειρόγραφο μορφή.

4^η-5^η ώρα (σχολική τάξη)

Τις επόμενες δύο διδακτικές ώρες οι μαθητές κάθισαν στις θέσεις πάλι ανά ομάδες, αλλά εργάστηκαν για άλλη μία φορά ατομικά, αν και τους δόθηκε η δυνατότητα να συζητούν μεταξύ τους κάποιες απορίες και το ένα μέλος της ομάδας να βοηθά, αν χρειαζόταν, το άλλο. Η τελική, όμως, σύνθεση της εργασίας ήταν προϊόν ατομικής προσπάθειας. Η δεύτερη αυτή δραστηριότητα απαιτούσε από τους μαθητές να μελετήσουν τον τύπο της οικογένειας που εμφανίζεται στο λογοτεχνικό κείμενο που είχαν αναλάβει, τους ρόλους και τις σχέσεις μεταξύ των φύλων αλλά και τον τρόπο με τον οποίο όλα αυτά αποτυπώνονται στη λογοτεχνία.

Σε αντίθεση με την προηγούμενη δραστηριότητα, οι μαθητές δεν πρόλαβαν να ολοκληρώσουν σε μία διδακτική ώρα τις εργασίες τους και έτσι τους δόθηκε η ευκαιρία να αξιοποιήσουν και την επόμενη διδακτική ώρα. Τονίζεται πως οι μαθητές για να ανταποκριθούν στις ανάγκες της εν λόγω δραστηριότητας χρειάστηκαν τελικά ένα συνεχόμενο δίωρο, το οποίο δανειστήκαμε από άλλο μάθημα, προκειμένου οι εργασίες να πάρουν την τελική τους μορφή. Παρατηρήθηκε πως κάποιες ομάδες δυσκολεύτηκαν όχι τόσο να απαντήσουν, όσο να κατανοήσουν την εκφώνηση της ερώτησης, χάνοντας πολύτιμο χρόνο. Για αυτόν τον λόγο, χρειάστηκε, έχοντας καθαρά καθοδηγητικό ρόλο, να εξηγήσω στους μαθητές τι ακριβώς έπρεπε να κάνουν



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



και να επιλύσω τις απορίες τους. Ζήτησαν, τέλος, οι μαθητές οι δύο πρώτες εργασίες τους να κρατηθούν σε χειρόγραφο μορφή.

6^η-7^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Οι μαθητές, έχοντας ολοκληρώσει τις δραστηριότητες των προηγούμενων ωρών της Β' φάσης, άρχισαν να εργάζονται ομαδοσυνεργατικά, ασχολούμενοι με την τελευταία δραστηριότητα αυτής της φάσης. Με αρκετά μεγάλο ενθουσιασμό μετέβησαν στον χώρο του εργαστηρίου πληροφορικής και κάθισαν ανά ομάδα μπροστά από έναν Η/Υ. Χρησιμοποιήθηκαν συνολικά έξι Η/Υ. Οι μαθητές ξεκίνησαν αμέσως να εργάζονται, φτάνοντας μέχρι το ήμισυ της δραστηριότητας τη στιγμή της λήξης της πρώτης διδακτικής ώρας.

Την επόμενη διδακτική ώρα² οι ομάδες μετέβησαν εκ νέου στο εργαστήριο πληροφορικής και συνέχισαν τις δραστηριότητές τους, τις οποίες και ολοκλήρωσαν. Με την ομαδική αυτή εργασία αξιολογήθηκε ο βαθμός συνεργασίας των μελών της ομάδας και η συνεισφορά τους στην τελική σύνθεση των εργασιών.

Οι δραστηριότητες αυτών των δύο ωρών είχαν πιο δημιουργικό χαρακτήρα, αφού ζητούσαν από τους μαθητές να ταυτιστούν με κάποιον από τους ήρωες των έργων που διάβασαν και να γράψουν μία σελίδα στο ημερολόγιό του ή έναν υποθετικό διάλογο μεταξύ των μελών της οικογένειας ή να δώσουν ένα διαφορετικό τέλος σε ένα διήγημα κ.ά.

Αυτό που μου έκανε εντύπωση είναι πως οι ομάδες λειτούργησαν πολύ καλά, εκτός από τρεις μαθητές που δεν βοήθησαν καθόλου την ομάδα τους αλλά κάθονταν άπραγοι περιμένοντας τη λήξη της ώρας. Οι συγκεκριμένοι μαθητές είχαν πράξει κάτι αντίστοιχο και κατά την εφαρμογή ενός προηγούμενου σεναρίου. Σε μια προσπάθεια προσέγγισης και ενθάρρυνσής τους, προκειμένου να ενσωματωθούν στην ομάδα,

² Οι συγκεκριμένες δύο διδακτικές ώρες δεν ήταν συνεχόμενες αλλά πριν τη δεύτερη ώρα μεσολάβησε μία μέρα και μάλιστα δανειστήκαμε την ώρα από άλλο μάθημα, προκειμένου να ολοκληρώσουμε τη Β' φάση.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

απάντησαν για άλλη μία φορά πως δεν είναι καλοί σε αυτά και δεν θέλησαν εν τέλει να συμμετάσχουν.

Οι ομάδες δε συνάντησαν κάποια ιδιαίτερη δυσκολία εργαζόμενες, εκτός από την πρώτη και την τρίτη ομάδα. Συγκεκριμένα, η πρώτη ομάδα, ενώ, όπως και η ίδια παραδέχθηκε, είχε να μελετήσει ένα σχετικά εύκολο και κατανοητό κείμενο, παρά ταύτα δυσκολεύτηκε όχι τόσο στο να μετατρέψει την παραλογή «Του νεκρού αδελφού» σε αφηγηματικό κείμενο, όσο κυρίως στο να κάνει τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε η ιστορία να διαδραματίζεται στη σύγχρονη εποχή. Τα ίδια τα μέλη της ομάδας με φώναξαν κοντά τους διακριτικά, προκειμένου να τους δώσω κάποιες διευκρινίσεις ως προς την παραπάνω δυσκολία. Στη συνέχεια, μετά την επίλυση της απορίας τους, εργάστηκαν ικανοποιητικά.

Η τρίτη ομάδα είχε ως ομαδική δραστηριότητα να δώσει ένα διαφορετικό τέλος στη νουβέλα *Η Φόνισσα*. Η συγκεκριμένη εργασία απαιτούσε από τα μέλη της ομάδας να επιστρατεύσουν τη φαντασία τους και να δώσουν το τέλος που οι ίδιοι επιθυμούσαν στην ιστορία. Κάτι τέτοιο, όμως, τους δυσκόλεψε και δεν μπορούσαν εύκολα να καταλήξουν αν θα ήθελαν η κεντρική ηρωίδα του συγκεκριμένου έργου, η Φραγκογιαννού, να τιμωρηθεί ή όχι. Σε αυτό το σημείο, έχοντας καθοδηγητικό ρόλο, προσπάθησα να καθοδηγήσω τη σκέψη τους και τους υπέδειξα να διαβάσουν στο διαδίκτυο, πριν συνθέσουν τη δική τους εργασία, την εγκληματολογική-ποινική προσέγγιση και συγκεκριμένα τις σελίδες 26-29 του καθηγητή Νομικής Νέστορα Κουράκη, ο οποίος αναλύει την ψυχοπαθολογία της Φόνισσας και απαντάει στο ερώτημα: «Ποια ποινή θα αντιμετώπιζε σήμερα η Φραγκογιαννού;» Είναι γεγονός πως μετά από αυτήν την παρέμβαση, τα παιδιά άρχισαν να οργανώνουν τη σκέψη τους και να συνθέτουν το κείμενό τους.

Στη συνέχεια, ζητήθηκε από τους μαθητές να εισέλθουν στο ηλεκτρονικό περιβάλλον του ιστολογίου της τάξης και να αναρτήσουν τις εργασίες τους. Παρά το γεγονός ότι σε ένα από τα εισαγωγικά μαθήματα πριν την εφαρμογή του προηγούμενου σεναρίου έγινε επίδειξη της λειτουργίας του ιστολογίου στους



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

μαθητές, εκείνοι συνάντησαν εκ νέου δυσκολίες κατά την ανάρτηση, την οποία τελικώς ανέλαβα εγώ. Τονίστηκε επανειλημμένως η ανάγκη να εισέλθουν στο ιστολόγιο και να σχολιάσουν τις εργασίες των άλλων ομάδων, κάτι που μέχρι εκείνη τη στιγμή κανείς μαθητής δεν είχε κάνει.

8^η-9^η ώρα (αίθουσα προβολών)

Τις δύο αυτές διδακτικές ώρες έγινε η παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια της τάξης, προκειμένου να επιτευχθεί η ανασύνθεση των γνώσεων. Ακολούθησε η αξιολόγηση κάθε ομάδας από τις υπόλοιπες με κριτήρια τον βαθμό κατανόησης των κειμένων, την ανταπόκριση των ομάδων στις προτεινόμενες δραστηριότητες, την ορθή χρήση του λόγου, τη χρήση επικοινωνιακού πλαισίου –ανάλογα με το είδος του παραγόμενου κειμένου– αλλά και την ικανότητα αξιοποίησης του Η/Υ.

Κάθε ομάδα με τη σειρά (πρώτα ξεκίνησε η Α΄ ομάδα, ακολούθησε η Β΄ κλπ) παρουσίασε την τελευταία δραστηριότητα, για την οποία χρειάστηκε η συμβολή των νέων τεχνολογιών. Η παρουσίαση έγινε με τη βοήθεια βιντεοπροβολέα, αφού πρώτα οι εργασίες των ομάδων μεταφέρθηκαν (παρόλο που είχαν γραφτεί αρχικά στον επεξεργαστή κειμένου) στο περιβάλλον του λογισμικού παρουσίασης από εμένα.

Μετά το τέλος της παρουσίασης της δραστηριότητας κάθε ομάδας δόθηκε χρόνος στις υπόλοιπες να σχολιάσουν το αποτέλεσμα. Ενώ στην εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου, δραματοποίηση του κειμένου³ είχε μόνο η Β΄ ομάδα, ωστόσο οι μαθητές που απάρτιζαν τη συγκεκριμένη ομάδα δεν επιθυμούσαν να προβούν σε δραματοποίηση. Για άλλη μία φορά, προσφέρθηκαν να δραματοποιήσουν τον εν λόγω διάλογο τα μέλη άλλης ομάδας και συγκεκριμένα της Δ΄, καθώς οι μαθητές που απάρτιζαν την ομάδα που συνέταξε τον διάλογο, λόγω συστολής, δεν άλλαξαν γνώμη και δεν επιθυμούσαν να λάβουν μέρος στη δραματοποίηση. Την 7^η αυτή ώρα έγινε η παρουσίαση των εργασιών των τριών πρώτων ομάδων.

³ Πρόκειται για κείμενο που συνέταξαν τα μέλη της ομάδας και πραγματευόταν τον γάμο δύο νέων.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Την 8^η και τελευταία ώρα της Β΄ φάσης παρουσίασαν τις εργασίες τους οι τρεις τελευταίες ομάδες. Οι μαθητές τόνισαν ότι τους άρεσαν ιδιαίτερα οι εργασίες της Δ΄ και Ε΄ ομάδας. Για τη Δ΄ ομάδα επεσήμαναν την παραστατικότητα της γραφής, καθώς τα μέλη της, όπως ανέφεραν οι υπόλοιποι μαθητές, ταυτίστηκαν πλήρως με την ηρωίδα καταγράφοντας τη σελίδα του ημερολογίου της. Για την Ε΄ ομάδα, όπως και στο προηγούμενο σενάριο που εφαρμόστηκε, οι μαθητές τόνισαν πως τους άρεσε το ύφος και το λεξιλόγιο με το οποίο τα μέλη της ομάδας απέδωσαν τις σκέψεις της ηρωίδας στη σελίδα ημερολογίου που συνέταξαν. Για όλες τις ομάδες ακούστηκαν θετικά σχόλια και μάλιστα ξαφνιάστηκαν θετικά που κατάφεραν να κάνουν τόσο καλή δουλειά, ενώ δεν το περίμεναν, όπως ανέφεραν.

Στο τέλος της ώρας, όλοι μαζί, μαθητές και εκπαιδευτικός, συζητήσαμε αν επιτεύχθηκαν οι στόχοι της Β΄ φάσης, δηλαδή:

- η παραγωγή γραπτού λόγου, ανάλογα με το επικοινωνιακό πλαίσιο και το κειμενικό είδος (ημερολόγιο, αφηγηματικό κείμενο, διάλογο κλπ),
- η κατανόηση των αφηγηματικών τεχνικών και ο ρόλος που διαδραματίζουν στο έργο,
- η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η λογοτεχνία παρουσιάζει τον θεσμό της οικογένειας.

Γ΄ φάση (Μετά την Ανάγνωση)

Σκοπός αυτής της φάσης ήταν να ελέγξουν οι μαθητές τι είχαν μάθει από τη συγκεκριμένη ενότητα, τι τους άρεσε, με τι διαφώνησαν ή συμφώνησαν και γενικότερα ποια εντύπωση τους άφησαν τόσο η Α΄ και Β΄ φάση, όσο και τα κείμενα που διάβασαν. Για αυτό και οι δραστηριότητες της συγκεκριμένης φάσης ήταν κοινές για όλους τους μαθητές.

10^η ώρα (σχολική τάξη)

Μολονότι τα παράλληλα κείμενα είχαν δοθεί στους μαθητές από την αρχή της Β΄ φάσης και τους ζητήθηκε να τα διαβάσουν σταδιακά, βήμα-βήμα στο σπίτι, στην πραγματικότητα μόνο δύο-τρεις μαθητές από όλο το τμήμα τα είχαν διαβάσει. Έτσι,



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

αυτή η 1^η ώρα της Γ΄ φάσης, αν και είχε προγραμματιστεί να αφιερωθεί στη σύνθεση των ομαδικών εργασιών των μαθητών, αναλώθηκε τελικά στην ανάγνωση και τον σχολιασμό δύο παράλληλων κειμένων, της παραλογής *Η αρπαγή της γυναίκας του Διγενή* και δύο αποσπασμάτων από την πρώτη και την τελευταία ενότητα του διηγήματος του Γεωργίου Βιζυηνού «Το αμάρτημα της μητρός μου».

Αξίζει να σημειωθεί πως αποφασίστηκε να γίνει η ανάγνωση δύο παράλληλων κειμένων στην τάξη, μετά από αίτημα των ίδιων των μαθητών, οι οποίοι παραδέχθηκαν πως είτε λόγω φόρτου, εξαιτίας των διαγωνισμάτων, είτε για άλλους λόγους δεν μπορούσαν να διαβάσουν τα κείμενα στο σπίτι και προτιμούσαν κάτι τέτοιο να γίνει στη σχολική τάξη. Έτσι, αποφασίστηκε ομόφωνα να αναγνωσθούν τα παραπάνω παράλληλα κείμενα. Στα παιδιά έκανε ιδιαίτερη εντύπωση το απόσπασμα από το διήγημα του Βιζυηνού, στο οποίο η μάνα εξομολογείται το αμάρτημά της και τον θάνατο της κόρης-βρέφους. Οι μαθητές μού ζήτησαν να διηγηθώ όλο το διήγημα από την αρχή του, ενώ συνεχώς με ρωτούσαν αν το συγκεκριμένο διήγημα αποτελεί αληθινή ιστορία ή πλάσμα της φαντασίας του συγγραφέα του. Εντυπωσιάστηκαν όταν έμαθαν πως το παραπάνω διήγημα βρίθει αυτοβιογραφικών στοιχείων και αφηγείται πραγματικά περιστατικά από τη ζωή της οικογένειας του Βιζυηνού.

11^η ώρα (σχολική τάξη)

Αυτήν τη διδακτική ώρα οι μαθητές συνέθεσαν τις εργασίες τους. Οι δραστηριότητες που τους ανατέθηκαν ήταν ομαδικές. Για λόγους οικονομίας χρόνου, καθώς, αν και είχα δανειστεί για τις ανάγκες του σεναρίου ώρες από άλλο μάθημα, ο χρόνος ήταν πολύ περιορισμένος, αποφασίστηκε η δραστηριότητα των μαθητών να είναι μόνο μία και ομαδική. Όλες οι ομάδες, λοιπόν, ανέλαβαν να γράψουν μία βιβλιοπαρουσίαση όχι μόνο για ένα εκ των δύο παραλλήλων κειμένων, αλλά για οποιοδήποτε κείμενο διάβασαν κατά τη διάρκεια της Β΄ φάσης. Καμία από τις ομάδες δε συνάντησε κάποια ιδιαίτερη δυσκολία, αν και χρειάστηκε σε κάποιες να δώσω ορισμένες επιπλέον διευκρινίσεις και να τους εξηγήσω τι έπρεπε να κάνουν ακριβώς. Δεν χρειάστηκε να εξηγήσω τον όρο «βιβλιοπαρουσίαση», καθώς οι μαθητές είχαν κληθεί



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

και σε προηγούμενο σενάριο να συντάξουν μία. Οι εργασίες κρατήθηκαν σε χειρόγραφη μορφή, επειδή τη συγκεκριμένη διδακτική ώρα το εργαστήριο πληροφορικής δεν ήταν διαθέσιμο, λόγω διεξαγωγής του μαθήματος επιλογής της Γ΄ Λυκείου.

12^η ώρα (σχολική τάξη)

Οι ομάδες είχαν ολοκληρώσει τις εργασίες τους και τις παρουσίασαν στη σχολική τάξη, ενώπιον της ολομέλειας. Κάθε ομάδα παρουσίασε την εργασία της με τη σειρά (από την Α΄ ομάδα ως τη Στ΄). Οι υπόλοιπες ομάδες σε πραγματικό χρόνο προέβησαν σε σχόλια τόσο για το περιεχόμενο των εργασιών των άλλων ομάδων, όσο και για τη γλώσσα και το επικοινωνιακό πλαίσιο που χρησιμοποίησαν, μετά από την παρουσίαση κάθε ομάδας χωριστά.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο εργασίας Α΄ - Α΄ ομάδα

Κείμενο Παραλογή, «[Του νεκρού αδελφού](#)», 24-27

1^η ώρα

Δίδονται τα λογοτεχνικά κείμενα. Ξεκινά η ανάγνωση.

Β΄ φάση- δραστηριότητες

2^η ώρα. Σχολική τάξη.

1. Το συγκεκριμένο δημοτικό τραγούδι αποτελεί μία παραλογή. Αφού διαβάσετε εκ νέου τη σελίδα 20 του σχολικού εγχειριδίου της *Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* της Α΄ Λυκείου, στο οποίο δίδονται τα χαρακτηριστικά των παραλογών, να τα επισημάνετε στο κείμενο που σας δόθηκε, εντοπίζοντας και συγκεκριμένα παραδείγματα. (ατομική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Σχολική τάξη.

2. Να σχολιάσετε σε μια παράγραφο τη θέση της γυναίκας και τον τύπο της οικογένειας, όπως παρουσιάζονται στο τραγούδι «Του νεκρού αδερφού» και στη συνέχεια, να “ντύσετε” έναν τουλάχιστον στίχο του ποιήματος με μία εικόνα/εικόνες, την οποία θα βρείτε στο διαδίκτυο. (ατομική εργασία).

5^η -6^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

3. Να γράψετε σε πεζό λόγο, χρησιμοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου (Word) την ιστορία του δημοτικού τραγουδιού, διατηρώντας το στοιχείο της προσωρινής επανόδου του νεκρού, κάνοντας όμως όλες τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε η ιστορία



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



να διαδραματίζεται στη σύγχρονη εποχή (ομαδική εργασία). Μεταφέρετε το κείμενό σας στο ιστολόγιο, στο οποίο οι συμμαθητές σας θα μπορέσουν να αφήσουν τα σχόλιά τους και να καταθέσουν τη γνώμη τους.

7^η -8^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.

Γ΄ Φάση-δραστηριότητες

1^η -2^η ώρα. Σχολική τάξη

1. Να γράψετε μία βιβλιοπαρουσίαση για κάποιο από τα έργα που σας δόθηκε για ανάγνωση κατά τη διάρκεια της Β΄ φάσης, το οποίο μπορεί να είναι της δικής σας ομάδας, άλλων ομάδων ή παράλληλο και να παρουσιάσετε τους βασικούς χαρακτήρες, σχολιάζοντας και την εικόνα των φύλων. (ομαδική εργασία).

3^η ώρα. Σχολική τάξη

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Φύλλο εργασίας Β' - Β' ομάδα

Κείμενο Αγνώστου, «[Ερωτος Αποτελέσματα](#)», σελ. 168 – 170

1^η ώρα

Δίδονται τα λογοτεχνικά κείμενα. Ξεκινά η ανάγνωση.

| |
|--------------------------------|
| Β' φάση- δραστηριότητες |
|--------------------------------|

2^η ώρα. Σχολική τάξη.

1. Να σχολιάσετε τη γλώσσα και το ύφος του κειμένου που σας δόθηκε, βρίσκοντας συγκεκριμένες λέξεις ή φράσεις που να επιβεβαιώνουν τα λεγόμενά σας. (ατομική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Σχολική τάξη.

2. Να σχολιάσετε τον τύπο της οικογένειας, όπως προβάλλεται στο συγκεκριμένο κείμενο και να εστιάσετε στις σχέσεις των μελών της οικογένειας, αλλά και στην ύπαρξη ή όχι πρωτοβουλιών των παιδιών σε σημαντικά θέματα, όπως αυτό του γάμου. (ατομική εργασία).

5^η -6^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

3. Γράψτε, χρησιμοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου (Word): **A.** έναν υποθετικό σύντομο διάλογο ανάμεσα στους δύο πατέρες που διαπραγματεύονται σχετικά με τον επικείμενο γάμο των παιδιών τους **B.** έναν υποθετικό διάλογο ανάμεσα στην κοπέλα, στην οποία ανακοινώνεται το ενδιαφέρον που έχει για αυτήν ένας νέος και στον πατέρα της. Προβείτε σε δραματοποίηση των διαλόγων που συντάξατε (ομαδική



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



εργασία). Μεταφέρετε το κείμενό σας στο ιστολόγιο, στο οποίο οι συμμαθητές σας θα μπορέσουν να αφήσουν τα σχόλιά τους και να καταθέσουν τη γνώμη τους.

7^η -8^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.

Γ΄ Φάση-δραστηριότητες

1^η -2^η ώρα. Σχολική τάξη

1. Να γράψετε μία βιβλιοπαρουσίαση για κάποιο από τα έργα που σας δόθηκε για ανάγνωση κατά τη διάρκεια της Β΄ φάσης ,το οποίο μπορεί να είναι της δικής σας ομάδας, άλλων ομάδων ή παράλληλο και να παρουσιάσετε τους βασικούς χαρακτήρες, σχολιάζοντας και την εικόνα των φύλων. (ομαδική εργασία).

3^η ώρα. Σχολική τάξη

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο εργασίας Γ' - Γ' ομάδα

Κείμενο: Παπαδιαμάντης, Αλέξανδρος, *Η φόνισσα*, , σελ. 53 – 56

1^η ώρα

Δίδονται τα λογοτεχνικά κείμενα. Ξεκινά η ανάγνωση.

| |
|--------------------------------|
| Β' φάση- δραστηριότητες |
|--------------------------------|

2^η ώρα. Σχολική τάξη.

1. Το κείμενο που σας δόθηκε εντάσσεται στα κείμενα της Νέας Αθηναϊκής σχολής (1880–1920), της οποίας χαρακτηριστικά γνωρίσματα αποτελούν η ηθογραφία, ο ρεαλισμός και ο νατουραλισμός. Εντοπίστε στη *Φόνισσα* του Παπαδιαμάντη ένα παράδειγμα για κάθε έναν από τους παραπάνω λογοτεχνικούς όρους (ατομική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Σχολική τάξη.

2. Να καταγράψετε τα στοιχεία εκείνα (φράσεις, παραγράφους) που αναφέρονται γενικότερα στον θεσμό της οικογένειας στην κοινωνία της Σκιάθου της εποχής, κατά την οποία διαδραματίζονται τα γεγονότα του συγκεκριμένου έργου. Στη συνέχεια, να τα σχολιάσετε συντόμως. (ατομική εργασία).

5^η -6^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

3. Επιστρατεύστε τη φαντασία σας και, χρησιμοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου (Word), δώστε ένα δικό σας τέλος για το έργο. Τι ποινή θα αντιμετώπιζε σήμερα η



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φραγκογιαννού; (ομαδική εργασία). Μεταφέρετε το κείμενό σας στο ιστολόγιο, στο οποίο οι συμμαθητές σας θα μπορέσουν να αφήσουν τα σχόλιά τους και να καταθέσουν τη γνώμη τους.

7^η -8^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.

Γ΄ Φάση-δραστηριότητες

1^η -2^η ώρα. Σχολική τάξη

1. Να γράψετε μία βιβλιοπαρουσίαση για κάποιο από τα έργα που σας δόθηκε για ανάγνωση κατά τη διάρκεια της Β΄ φάσης, το οποίο μπορεί να είναι της δικής σας ομάδας, άλλων ομάδων ή παράλληλο και να παρουσιάσετε τους βασικούς χαρακτήρες, σχολιάζοντας και την εικόνα των φύλων (ομαδική εργασία).

3^η ώρα. Σχολική τάξη

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο εργασίας Δ' - Δ' ομάδα

Κείμενο: Ξενόπουλος, Γρηγόριος, [Στέλλα Βιολάντη](#), σελ. 103 – 106.

1^η ώρα

Δίδονται τα λογοτεχνικά κείμενα. Ξεκινά η ανάγνωση.

| |
|--------------------------------|
| Β' φάση- δραστηριότητες |
|--------------------------------|

2^η ώρα. Σχολική τάξη.

1. Στο απόσπασμα του έργου *Στέλλα Βιολάντη* που σας δόθηκε για ανάγνωση βρείτε τους αφηγηματικούς τρόπους που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας. Με ποιον τρόπο συμβάλλουν στη ζωντάνια και την παραστατικότητα του κειμένου; (ατομική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Σχολική τάξη.

2. Να σχολιάσετε τον τύπο της οικογένειας, όπως προβάλλεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα και να εστιάσετε στις σχέσεις πατέρα-κόρης και μητέρας-κόρης. Στο έργο αυτό αναπαράγονται, καταγγέλλονται ή ανατρέπονται τα κοινωνικά στερεότυπα; (ατομική εργασία).

5^η -6^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

3. Χρησιμοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου (Word), αφού ταυτιστείτε με τη Στέλλα Βιολάντη, να καταγράψετε τα συναισθήματα και τις σκέψεις της σε μία σελίδα ημερολογίου της (ομαδική εργασία). Μεταφέρετε το κείμενό σας στο ιστολόγιο, στο οποίο οι συμμαθητές σας θα μπορέσουν να αφήσουν τα σχόλιά τους και να καταθέσουν τη γνώμη τους.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

7^η -8^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.

Γ΄ Φάση-δραστηριότητες

1^η -2^η ώρα. Σχολική τάξη

1. Να γράψετε μία βιβλιοπαρουσίαση για κάποιο από τα έργα που σας δόθηκε για ανάγνωση κατά τη διάρκεια της Β΄ φάσης, το οποίο μπορεί να είναι της δικής σας ομάδας, άλλων ομάδων ή παράλληλο και να παρουσιάσετε τους βασικούς χαρακτήρες, σχολιάζοντας και την εικόνα των φύλων (ομαδική εργασία).

3^η ώρα. Σχολική τάξη

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Φύλλο εργασίας Ε΄ - Ε΄ομάδα

Κείμενο: Λυμπεράκη, Μαργαρίτα [Τα ψάθινα καπέλα](#), σελ. 52-55.

1^η ώρα

Δίδονται τα λογοτεχνικά κείμενα. Ξεκινά η ανάγνωση.

| |
|--------------------------------|
| Β΄ φάση- δραστηριότητες |
|--------------------------------|

2^η ώρα. Σχολική τάξη.

1. Στο απόσπασμα που σας δόθηκε, η Κατερίνα αναπολεί τις όμορφες στιγμές κατά τη διάρκεια των κυριακάτικων εκδρομών. Αφού χαρακτηρίσετε το πρόσωπο του αφηγητή και τον χρόνο της αφήγησης, να σχολιάσετε τη λειτουργία τους στο κείμενο (ατομική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Σχολική τάξη.

2. Να σχολιάσετε τον τύπο της οικογένειας, όπως προβάλλεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα, και τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται την αιτία του διαζυγίου τα παιδιά της οικογένειας (ατομική εργασία).

5^η -6^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

3. Χρησιμοποιώντας τον επεξεργαστή κειμένου (Word) να γράψετε μία σελίδα από το ημερολόγιο της Κατερίνας με τις σκέψεις της για το διαζύγιο των γονιών της (ομαδική εργασία). Μεταφέρετε το κείμενό σας στο ιστολόγιο, στο οποίο οι συμμαθητές σας θα μπορέσουν να αφήσουν τα σχόλιά τους και να καταθέσουν τη γνώμη τους.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

7^η -8^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.

Γ΄ Φάση-δραστηριότητες

1^η -2^η ώρα. Σχολική τάξη

1. Να γράψετε μία βιβλιοπαρουσίαση για κάποιο από τα έργα που σας δόθηκε για ανάγνωση κατά τη διάρκεια της Β΄ φάσης, το οποίο μπορεί να είναι της δικής σας ομάδας, άλλων ομάδων ή παράλληλο και να παρουσιάσετε τους βασικούς χαρακτήρες, σχολιάζοντας και την εικόνα των φύλων (ομαδική εργασία).

3^η ώρα. Σχολική τάξη

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο εργασίας ΣΤ' - ΣΤ' ομάδα

Κείμενο: Νάκου, Λιλίκα.1997. *Η κυρία Ντορεμί*. Αθήνα: Δωρικός, σελ.11-13, 48-49, 51-52, 137-139.

1^η ώρα Δίδονται τα λογοτεχνικά κείμενα. Ξεκινά η ανάγνωση.

Β' φάση- δραστηριότητες

2^η ώρα. Σχολική τάξη.

1. Να χαρακτηρίσετε την Κατερίνα καταγράφοντας τις σκέψεις και τα συναισθήματά της με βάση το δοθέν απόσπασμα (ατομική εργασία).

3^η -4^η ώρα. Σχολική τάξη.

2. Να σχολιάσετε τον τύπο της οικογένειας, όπως προβάλλεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα από τη Φρόσω και να τον συσχετίσετε με το ιστορικό πλαίσιο της εποχής (ατομική εργασία).

5^η -6^η ώρα. Εργαστήριο πληροφορικής.

3. «Πέστε μου, εσείς που ταξιδέψατε στην Ευρώπη, βρίσκονται εκεί πατεράδες με τέτοιες οπισθοδρομικές ιδέες, που να τυραννούν τις κόρες τους; Της διηγήθηκα κι εγώ με λίγα λόγια, τη ζωή μου. Εμένα, της είπα, ο δικός μου πατέρας, όχι! Δεν ήταν οπισθοδρομικός στις ιδέες του. Αλλά μπορούσε ο χριστιανός να μην έτρωγε όλα τα λεφτά του, κάτι να μας άφηνε κι εμάς, αφού ήξερε πως είναι καμωμένη η αστική κοινωνία, που βασιζείται μόνο στο χρήμα...». Να συνεχίσετε τον διάλογο αυτόν αναλύοντας από την πλευρά της Κατερίνας τη λειτουργία της δικής της οικογένειας και κυρίως τη συμπεριφορά του δικού της πατέρα σε 100 λέξεις. Η απάντηση να



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

γραφεί σε αρχείο Word (ομαδική εργασία). Μεταφέρετε το κείμενό σας στο ιστολόγιο, στο οποίο οι συμμαθητές σας θα μπορέσουν να αφήσουν τα σχόλιά τους και να καταθέσουν τη γνώμη τους.

7^η -8^η ώρα. Αίθουσα προβολών.

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.

Γ΄ Φάση-δραστηριότητες

1^η -2^η ώρα. Σχολική τάξη

1. Να γράψετε μία βιβλιοπαρουσίαση για κάποιο από τα έργα που σας δόθηκε για ανάγνωση κατά τη διάρκεια της Β΄ φάσης, το οποίο μπορεί να είναι της δικής σας ομάδας, άλλων ομάδων ή παράλληλο και να παρουσιάσετε τους βασικούς χαρακτήρες, σχολιάζοντας και την εικόνα των φύλων (ομαδική εργασία).

3^η ώρα. Σχολική τάξη

Παρουσίαση των εργασιών των ομάδων.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο αυτό μπορεί να εμπλουτιστεί και με τη δημιουργία ενός εννοιολογικού χάρτη από τους μαθητές, στον οποίο θα απεικονίζεται η εξέλιξη του θεσμού της οικογένειας. Για τη δημιουργία του οι μαθητές μεταβαίνουν στην ιστοσελίδα <http://www.text2mindmap.com/>. Εκεί, πατώντας στην επιλογή «options», μπορούν να κάνουν τη δική τους μορφοποίηση, αλλάζοντας τη γραμματοσειρά, το χρώμα κλπ. Για τη λήψη της εικόνας του εννοιολογικού χάρτη απαιτείται πρόγραμμα, όπως το Jing που διατίθεται δωρεάν στη διεύθυνση <http://www.techsmith.com/jing.html>. Εκτός αυτού, το παρόν σενάριο μπορεί να επεκταθεί σε μία σχολική εκδήλωση με πρόσκληση ενός συγγραφέα και συζήτηση για το θέμα «Τα φύλα στη λογοτεχνία» ή να συμπεριληφθεί σε μία ημερίδα πολιτιστικών δράσεων ή και σε μία καλλιτεχνική εκδήλωση, στην οποία θα παρουσιαστούν έργα των ίδιων των μαθητών σχετιζόμενα με την υπό εξέταση ενότητα (θεατρικά δρώμενα, ζωγραφιές, κολάζ κλπ.).

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου συναντήσαμε κάποιες δυσκολίες, οι οποίες όμως δε δημιούργησαν σημαντικά προβλήματα. Πιο συγκεκριμένα:

1. Κατά τη διάρκεια των ομαδικών εργασιών δεν κινητοποιήθηκαν όλα τα μέλη των ομάδων όσο θα έπρεπε, ενώ κάποια άλλα δεν κινητοποιήθηκαν καθόλου, κάτι που δεν συνέβη σε τόσο μεγάλο βαθμό στις ατομικές εργασίες, στις οποίες όλοι οι μαθητές, ανάλογα με τις δυνατότητές του ο καθένας, απάντησαν σε ό,τι τους ζητήθηκε, κάποιοι, βέβαια, μετά από τη δική μου παρότρυνση. Ίσως, κάποιοι μαθητές εφησυχάζουν, παρά τη δική μου προτροπή για το αντίθετο, όταν δουλεύουν ομαδικά ή όταν κάποια μέλη της ομάδας δείχνουν μεγαλύτερη συνέπεια από εκείνους.

2. Λόγω της προσωρινότητας του ωρολογίου προγράμματος και της πρόσφατης αλλαγής του, δεν μπόρεσε να υπάρξει ασφαλής πρόβλεψη, ώστε οι ώρες κατά τις οποίες εφαρμόστηκε το σενάριο να μη συμπίπτουν με ώρες που το εργαστήριο πληροφορικής δεν ήταν διαθέσιμο, είτε λόγω των κατευθύνσεων και των μαθημάτων



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

επιλογών, είτε λόγω των έντεκα συνολικά τμημάτων ερευνητικών εργασιών (projects), τα οποία, επίσης, χρησιμοποιούν το εργαστήριο πληροφορικής. Κάτι τέτοιο, βέβαια, αφορούσε στην πρώτη δραστηριότητα της Β΄ φάσης που διαμορφώθηκε έτσι ώστε να μπορούν οι μαθητές να εργαστούν στη σχολική τάξη.

3. Παρατηρήθηκε, επίσης, πως αρκετές φορές χρειάστηκε να παρέμβω, έχοντας καθοδηγητικό ρόλο, αφού ορισμένες ομάδες δεν διάβαζαν σωστά τις εκφωνήσεις και χρειάστηκε να τους εξηγήσω με λεπτομέρειες βήμα-βήμα τι έπρεπε να κάνουν, ενώ η Α΄ ομάδα δυσκολεύτηκε στην προσπάθειά της να μετατρέψει την παραλογή «Του νεκρού αδελφού» σε αφηγηματικό κείμενο, που, όμως, θα διαδραματιζόταν στη σύγχρονη εποχή για αυτό και ζήτησαν τη βοήθειά μου.

4. Στο εφαρμοσμένο σενάριο προτείνεται η ανάγνωση ολόκληρου λογοτεχνικού έργου καθώς πιστεύεται πως οι μαθητές έρχονται σε επαφή σε μεγαλύτερο βαθμό με τη δομή, την πλοκή του έργου, την αφήγηση και τα γεγονότα. Από τους μαθητές δεν ζητήθηκε εκ νέου να διαβάσουν ολόκληρο λογοτεχνικό έργο, αφού ήδη από την αρχή του σχολικού έτους, κατά τη διάρκεια εφαρμογής ενός προηγούμενου σεναρίου, είχαν επιλέξει να διαβάσουν τη *Φόνισσα* του Παπαδιαμάντη, αφενός, διότι τους άρεσε η υπόθεση παρά τη δυσκολία στη γλώσσα, και αφετέρου, διότι υπάρχει σε ψηφιακή μορφή στο διαδίκτυο. Κάποιοι μαθητές που ξεκίνησαν εγκαίρως την ανάγνωση είναι κοντά στην ολοκλήρωση του, είναι όμως ελάχιστοι. Οι περισσότεροι μαθητές δεν διάβασαν το εν λόγω έργο, ούτε βέβαια και τα υπόλοιπα κείμενα, συμπεριλαμβανομένων και των παράλληλων που τους προτάθηκε να τα διαβάζουν σταδιακά στο σπίτι.

5. Υπήρξε μεγάλη πίεση χρόνου προκειμένου να εφαρμοστεί το συγκεκριμένο σενάριο μέσα στα καθορισμένα χρονικά όρια, με αποτέλεσμα να δανειστούμε αρκετές ώρες από άλλο μάθημα, για τις ανάγκες του μαθήματος της Λογοτεχνίας.



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κελεπούρη, Μ. & Ε. Χοντολίδου 2012. Μελέτη για τα εκπαιδευτικά σενάρια στη διδασκαλία της λογοτεχνίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/3.1.3_melete_senarion_logotekhnias_2.pdf

Παντζαρέλας, Π. 2012. Τα βασικά εργαλεία των ΤΠΕ στη διδασκαλία της λογοτεχνίας και οι χρήσεις τους: περιβάλλοντα παραγωγής λόγου, λογισμικό παρουσίασης και διαδίκτυο. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/3.1.2_pantzarelas_0.pdf

Πρόγραμμα Σπουδών για τα μαθήματα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία της Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου, 2011, (ΦΕΚ 1562/2011 - Αριθμ.70001/Γ2).

http://digitalschool.minedu.gov.gr/modules/document/file.php/DSGL-A110/%CE%94%CE%95%CE%A0%CE%A0%CE%A3-%CE%91%CE%A0%CE%A3/programma_spoudon_ne_glossa_new.pdf